

مطالعه اثربخشی تدریس با استفاده از روش‌های آموزشی مبتنی بر ماک و معکوس

محمد رضا دیوبند^۱، امیر محمد عابدی کیاسری^۲، امیر محمد مومنی کوهستانی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی آموزش ادبیات دانشگاه فرهنگیان، مازندران، ایران

Kiamrddivband۷۳۷۹@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی آموزش ادبیات دانشگاه فرهنگیان، مازندران، ایران

Abedi۲۰۰۰@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی آموزش ریاضی دانشگاه فرهنگیان، مازندران، ایران

Amirmomeni۵۲۶@gmail.com

چکیده

در پی ایجاد تغییرات در سیستم‌های متداول آموزشی در نتیجه به کارگیری فناوری اطلاعات، پژوهش حاضر با عنوان آموزش مبتنی بر ماک و معکوس به منظور بررسی دو روش جدید آموزشی یعنی ماک و کلاس معکوس انجام شده است. از آنجا که اطلاعات و داده‌ها به روش مطالعات کتابخانه‌ای بود در ابتدا سعی شد آشنایی نسبی با دو روش فوق به دست آید، سپس روش و نحوه اجرا و مزایا و چالش‌های مربوط به هر کدام مورد بررسی قرار گیرد که در نهایت به یک نتیجه کلی و منطقی دست پیدا کنیم. با توجه به مزایای روش‌های الکترونیکی و آموزش از راه دور نظام آموزشی باید سعی در رفع چالش‌ها داشته باشد تا بتواند از مزایای فراوان این روش استفاده کند. قطعاً هنگامی که متوجه شویم این روش‌ها پر بازده تر و کم هزینه تر و دقیق تر از روش‌های سنتی ارایه می‌شود در صدد رفع چالش بر می‌آییم.

واژگان کلیدی: کلاس معکوس، آموزش معکوس، آموزش مبتنی بر ماک، روش سنتی

۱- مقدمه

در جوامع امروزی و با پیشرفت چشمگیر فناوری اطلاعات هر بخش از این جوامع دستخوش تغییرات عمده‌ای شده است یکی از بخش‌های اصلی، بخش آموزش یا نظام آموزشی می‌باشد که کم کمک دارد سایه سنگین فناوری اطلاعات را بر سر خود احساس می‌کند.

یکی از پیشرفت‌های نوظهوری که در حیطه آموزش الکترونیکی اهمیت چشمگیر یافته دوره‌های آموزش آنلاین فراگیر (موک) mooc است. (زین آبادی و موسوی، ۱۳۹۶: ۴۱)

آموزش به روش معکوس نیز رویکردی نسبتاً جدیدی در دنیاست در این روش معلم محتوایی که قرار است در یک جلسه به فراگیران آموزش بدهد پیش تر در اختیار آنان قرار می‌دهد آنان باید در خانه یا فضایی به غیر از درس به صورت انفرادی محتوای آموزشی مورد نظر را با دیدن فیلم آزمایش فایل متنی یا صوتی یا هر آنچه معلم برای یادگیری بهتر موضوع جلسه کلاس در اختیار آن‌ها قرار داده بیاموزند و سپس در کلاس درس حاضر شوند کلاس درس مکانی برای گفت و گو در مورد دانسته‌های دانش آموزان می‌باشد. رفع اشکال پرسش و پاسخ و حل تمرین از جمله اتفاقاتی است که در کلاس رخ می‌دهد. (گلزاری و عطاران، ۱۳۹۵: ۸۱)

موک دوره آنلاینی است که از طریق وب به طور آزاد به شرکت کنندگانی نامحدود ارایه می‌شود این دوره‌ها معمولاً مشابه دوره‌های دانشگاهی هستند اغلب آن‌ها زمان شروع و پایان مشخص دارند تنها پیش نیاز شرکت در این دوره‌ها یک دستگاه کامپیوتر و یک خط اینترنت است. (در تاج و همکاران، ۱۳۹۵: ۲)

موک از حرف اول massive open online course گرفته شده است که از لحاظ لغوی به معنی دوره‌های انبوه یا آموزش آنلاین فراگیر است. این دوره‌ها از پاییز ۲۰۱۱ شروع شدند در آن سال آقایان پیتروویگ و سباستین تران دو استاد دانشگاه استنفورد